

UNUTTURULMAK İSTENEN BİR KATLİAMI HATIRLAMAK

Dersim Kürt halkına karşı, Türk ordusunun 70 yıl önce yürüttüğü askeri yoketme hareketinde katledilenleri anmak ve bu hareketi yeniden hatırlamak için buradayız. 71 yıl önce Dersim'de dünyaya geldiğim sırada Hitler Rejiminin müttefiki Türkiye; anayurdum Dersim'i bombalayıp, Kürt halkına soykırım uygularken; aynı zaman dilimine denk gelecek şekilde Guernica da bombalanıyordu. Ne var ki; hem o zaman, hem de şimdi Guernica katliamı ilerici güçler tarafından yerilip şiddetle mahküm edildi-ediliyor.

Ancak Türkiye'nin arka tarafında bir halk, Türk ordusu tarafından imha edilirken, maalesef dünya görmedi, bugün de görmüyor.

71 yıl önce Türk militarizmine karşı duran ve 75 yaşında darağacına çekilerek idam edilen Seyid Rıza, asılmadan önce: „Ben vicdanım gereği hareket ettim. En yüksek idealim, halkımın ve memleketimin özgürlüğüdür.“ demişti. Şimdi istediğimiz de odur.

Türk ordusu 1938 de sınır tanımayan brutalite ile Dersim'in üzerinden silindir gibi geçtikten, on binlerce insanımızı katledip, on binlercesini zorla Batı Anadolu'ya sürdükten sonra, çok sayıdaki kışlalarını değiştirip okul haline getirdi. Bu kurumlara, memurların köylerden gelişigüzel topladıkları Kürt çocuklar doldurulup „iyi Türk“ olarak eğitildiler. Ben bunu Avrupa'daki köpek eğitimine benzetiyorum.

Babası ve dedesi öldürülen bu çocuklar; oldukça „başarılı“ eğitimden geçirildikten sonra iyi Türk yapıldılar ki, devlet bunları kendi amaçları doğrultusunda yine Kürtlere karşı kullansın.

Türkiye, Dersim'e uyguladığı Genozid'din ardından, güçlü bir tarzda Ethnozidi hayata geçirerek etnik temizlik yaptı ve yapıyor.

Yedi yaşıma geldiğimde, zorunlu olarak baskıcı dili, sömürgeci dili öğrendim. Bunu öğrenirken gördüm ki; annemin dili insanın dili değilmiş. Annemin dili ile bana ne ağlamak, ne gülmek izni veriliyordu. Konuşmak ise; zaten yasaklanmıştı.

Resmi ideoloji, annemin dilini, „insan olmayanların“ dili olarak lanse etmiş ve varlığını yasaklatmıştı. Kim ki bu dilin insan dili olduğunu iddia eder; o, Türkiye'nin düşmanıdır. O; bir ajan, bir ihanetçi, bir bölücü, bir hayduttur, deniyordu.

Efendinin diliyle eğitildikçe, bana iki defa hayat veren anneme giderek yabancılaşıyordum. Türkçe konuştuğum zaman, cevap veremediği için sadece gülerdi. „Yaşasın, efendinin dilinden yaşasın.“ diye düşünür olmalıydı. Onun çektiği acı, kaderim olsun istemezdi.

Kim Kürtçe konuşur veya herhangi bir şekilde Kürtlere ait olduğunu vurgularsa, onun için herşey bitmiş demektir.

Oysa devletler arasında bölünen Kürtleri, ancak anadili bir arada tutabilirdi. Kürtler için anadil etnik çimentodur. Yaşamsaldır. Türkiye bunu da yok etmek istiyor.

Türk öğretmenler, bizlere evlerimizde Kürtçe konuşmayı yasaklamışlardı. Konuşanı sopa ile döverlerdi.

Türkiye, beni vatandaşlıktan attı, mallarıma el koyup sattı. Ama herşeyden çok daha önemli olanı ise benden, pahası biçilmeyen anadilimi almasıdır. Bu durum şüphesiz bir insana yapılan en büyük kötülüktür. Bu nedenle kitaplarımı anadilimle değil, sömürgecinin, baskıcının diliyle yazmak zorunda kalıyorum.

Türkiye, Kürdistan'da herşeyi değiştirdi. Bütün Kürtçe coğrafi isimleri Türkçeleştirdi. Aileme Türkçe Işık soyadını, memleketim Dersim'e ise; tunç elli anlamında Tunceli adını verdi. Bütün Kürt köy adları, dağlar, nehirler Türkçeleştirildi. Ben bugün eski adlarıyla tanıdığım köylerin Türkçe isimlerini bilememekteyim. Türkiye bu suretle Kürtlerin geçmişiyle şimdinin ve geleceğin köprüsünü ortadan kaldırıyor.

Her gün okulda hazırola geçip, gülümseyen yüz hatları ve gözlerle; ruhumuza kadar nüfuz ettirilen: „Ne mutlu Türküm diyene!“ yemini yapardık. Bizi bir „Yeniçeri“ gibi eğittiler. Sonra bir

gün öğrendik ki; kim kendisini Kürt görüyorsa, onun yüzüne tükürülür.

Eğer bugün torunlarım bu ritüalden geçiriliyorsa, insanın Türkiye üzerine karar vermesi gerekir, bu ülke demokratik mi!

Türkiye'nin kurucusu Kemal Atatürk şöyle emreder; Türklerin anayurdunda yaşayan herkes Türktür. Bu sömürgeci politikasını gizlemek için ise; profesörler görevlendirilip „bilimsel“ olarak Türkiye'de Kürtlerin olmadığını, bunların „Dağ Türkleri“ olduklarının kanıtlanmasını buyurur. Profesörler de; Doğu ve Güneydoğu Anadolu halkı karlı bölgelerde yaşamaktadır. Kar sertleşip kabuk bağlayınca, üzerinde yürüken „kart-kurt“ sesi çıkardığından ve bunlar gidilmesi zor dağlarda yaşadıklarından, kendilerine göre bir „dil“ geliştirmişler. Ama bu Türkçe'nin bir lehçesidir ve öyle de kalacaktır, „bilimsel tezini“ geliştirdiler.

Okullarda Türklük yüceltilip kahramanlık yükletilirken, diğer halkların görevi ise; Türklere hizmete indirgeniyordu.

„Ne mutlu Türküm diyene!“

„Bir Türk dünyaya bedeldir!“

Bunlar ve benzeri parolalar Kürdistan dağlarının yamaçlarına kocaman harflerle yazılıyor ve askerler tarafından korunuyor.

Diğer yandan, Kürtleri düşük ve kültürsüz halk görüp aşağılayan sistem; onları kirli, kötü ve uygarlıktan anlamayan olarak gösterdiğinden, bu ırkçı ruh halini açığa vuran pek çok Kürt fıkrası bugün toplumda söylenmektedir.

1938 yılından sonra Kürdistan'da bir mezarlık sessizliği yaratıldı. Dersim'de pek çok bölge on yıl süreyle yasak bölge ilan edildi.

Biz arta kalan Dersimli insanlar ise; her şey yok edildiğinden açlık ve imkansızlık içindeydik. Zorlu geçen kış aylarında erzakımız tükenmek üzereyken annemin korktuğunu iyi hatırlarım. Çocuklarını nasıl kurtaracağını, ilkbahara nasıl çıkaracağını düşünürdü. Pek çok çocuk açlık ve hastalıktan ölüyordu.

Katliam sonrası pek çok Dersimli çocuklarına „Kemal“ veya „Mustafa“ adını takmak zorunda kaldılar. Baskı öylesine hudutsuz du ki, insanlar çocuklarını hayatta tutmak veya meslekte ilerlemelerini sağlamak için bu isimleri takıyordu.

Ben, bazı Dersim Kürtlerinin evlerinin konuk odasında Kemal Atatürk'ün posterinin asılı olduğuna bizzat tanık oldum. Nedenini sorduğum zaman ise; rahatsız edilmemek için, Türk rassistlerine karşı astıklarının söylediler. Dersim Kürtlerinin gözlerinde korku ve baskı öylesine büyüktü ki, bazıları korkudan olacak, otoasimilasyonu yeğlediler. Devlet memurlarından korunmak için bazıları soyadlarını değiştirdi ve nüfus kütüklerini Batı Anadolu kentlerine aldırıldılar.

Şunu rahatlıkla diyebilirim ki, bugün çok sayıda Dersimli Kürt, Kürdistan'a özgürlük, Türkiye'ye demokrasi için mücadele etmektedir. Binlerce yiğit Dersimli bu uğurda hayatını kaybetti. Bu nedenle geleceğe rahat bakıyorum, çünkü Dersim Kürtleri, özellikle genç nesil, devletin her türlü dezenfermasyon ve baskılarına rağmen köklerini araştırıyor.

Kürtler, 1938 den bu yana sürekli tarzda memleketinden sürülmektedirler. Türkiye, şimdi çok daha modern biçimde bu işi yapmaktadır:

- Dersim'de bir küçük nehir üzerinde 8 baraj yaparak,
- Ormanlarımızı yakarak,
- Hemen her gün askeri bombardımanlarla halkımızı kovmaktadır.

Bunların on binlercesi iş ve politik imigrant olarak Almanya ve Avrupa'ya gelmişlerdir.

Yurdu kaybettirilip, yabancı bir ülkede yaşamak zorunda bırakılan birinin ruhunda kırılmalar yaşanır. Güvencede yaşadığı hayat, asıl vatanını unutmaya yardım edemez. Çok iyi bilinir ki, bu insanlar diasporaya; acılarını, travmatik hatıralarını birlikte götürürler. Diasporadayken; Türk ordusu tarafından öldürülen bir akrabasının veya arkadaşının haberi, tanıdığı yakılan yıkılan köyün ve yakılan ormanın haberini alınca ruhunda yeni kırılmalar meydana gelir.

Dersim; benim vatanım, Dersim; benim varlık nedenim, Dersim; benim anadilim, Dersim; doğayı ve insanı sevme anlayışım demektir. Dersim; aynı zamanda benim travmamdır.

Ben, vatan kavramına şöyle bakıyorum.

Vatan; anadilim, kimliğim ve kültürümdür. Bu değerleri benden ve biz Kürtlerden zorla aldıkları için sivil yoldan çaba göstererek geri almaya çalışıyorum.

Ve Dersim katliamının unutulmasını istemiyorum.

Askerin eline düşmemek için kendisini uçurumlardan atan kızları ve kadınları unutamayız.

Darağacına çekilen Seyid Rıza ve arkadaşlarını unutamayız.

1938 de katledilenler unutulamaz.

Unutmak, yeni cinayetlere neden olur.